

Nina Blom is slachtoffer geweest van MBPS/PCF. Ze schreef haar ervaringen op in het boek 'Je bent een verschrikkelijk kind'. Dit boek wordt door verschillende professionals als 'verplichte kost' voor hulpverleners aangeraden (zie pagina 34 voor een recensie). Via StOMbP (www.StOMbP.nl) geeft ze al ruim zeven jaar voorlichting over deze ernstige vorm van kindermishandeling, zodat de medische wereld gewaarschuwd wordt en lotgenoten erkenning en herkenning kunnen vinden.

Op het nippertje heeft Nina het overleefd. Haar zware 'rugzak' heeft zij weten om te zetten in een zeer belangrijke missie. Nina vertelt in het kort haar verhaal.

Portret van foto Nina: Fotografe Nienke Voetèl

Het verhaal van Nina

Ook mijn zus was slachtoffer

Het is allemaal begonnen voordat ik geboren werd. Ik heb een drie jaar oudere zus, Eva, zij was toen al slachtoffer van MBPS/PCF. Eva heeft als peuter in het ziekenhuis gelegen vanwege onverklaarbare blauwe plekken. Op haar zesde woonde Eva zestien maanden in een instelling. Onze moeder vertelde dat Eva epilepsie zou hebben. Omdat zij weinig bezoek kreeg, knapte Eva enorm op. Eva mocht tijdens deze zestien maanden geen fysiek contact hebben met onze ouders. Een kinderarts had wel door dat er problemen in ons gezin waren, deze hadden met het gedrag en ziektepatroon te maken van onze moeder, zo las ik in mijn dossier. Het erge is dat onze moeder, als er argwaan was, weer naar een andere

kinderarts op zoek ging. Zo werd de mishandeling door moeder in stand gehouden. Onze vader stond volledig achter haar. Hij had een fulltime baan en liet de zorg vooral aan zijn vrouw over.

Mijn moeder was een wrede vrouw

Mijn moeder deed zich voor als een vrouw die om haar 'zieke' kind gaf, maar in werkelijkheid was het een wrede vrouw. Bij mij is het ook begonnen toen ik baby was en het is tot mijn veertiende levensjaar doorgegaan.

In mijn eerste levensjaren moest ik vaak naar de dokter omdat ik volgens moeder buik(pijn)klachten had. Mijn lichaamshouding zou ook niet goed zijn. Later heeft mijn moeder het verergerd. Ik had

volgens mijn moeder (ook) een ziekte aan mijn spieren. Ik moest tegen alle doktoren, verpleegkundigen, maar ook alle mensen die een onderzoek bij mij verrichtten, net doen alsof ik heel ziek was. Ik kreeg van tevoren duidelijke instructies. Tijdens de onderzoeken bleef mijn moeder mij dreigend aankijken. De dokters en zusters waren immers met mij bezig en keken niet naar mijn moeder.

Mijn moeder deed altijd poeslief tegen alle hulpverleners, behalve als zij het niet eens waren met de wensen van mijn moeder. Als een dokter haar niet serieus nam, dan werd ik naar een ander ziekenhuis gebracht. Als de hulpverleners niet deden wat mijn moeder graag wilde, dan ontstonden er conflictsituaties.

We kregen thuis geen liefde, we werden als een object gebruikt

Ik mocht geen gezond en blij kind zijn, dat heb ik altijd wel aanvoeld, alleen ik kon er nog niet precies een vinger op leggen. Tijdens de onderzoeken had ik om hulp willen roepen: 'stop alsjeblieft met het onderzoeken, ik ben niet ziek, ik heb geen buikpijn'... maar ik durfde het niet. Ik was te bang. Want als ik het niet volgens instructies van moeder had gedaan, dan kreeg ik straf. Mijn moeder scheurde onder andere mijn lievelingsboekje kapot. Later toen ik ouder werd en dus ook mondiger, begon het echt een bedreiging te worden. Ik werd ook fysiek mishandeld. Soms smoorde mijn moeder mij met een kussen.

Volgens moeder moest ik een spierziekte hebben

Ik was negen. Op een dag had ik wat spierpijn. Na een aantal weken kreeg ik vervelend nieuws te horen. Mijn moeder vertelde me dat ik moest worden opgenomen in het ziekenhuis, zodat de dokter kon onderzoeken waar de pijn in mijn benen vandaan kwam. Ondanks dat ik aangaf géén pijn te ervaren, bleef mijn moeder bij haar standpunt. Mijn moeder

was dominant en ik kreeg geen enkele kans om tegen haar in te gaan. Ik moest van haar tegen de dokter nadrukkelijk vertellen dat ik erge pijn had. Mijn moeder had dus 'mijn normale spierpijn' gebruikt voor een zelfverzonnen en zogenaamde ziekte. Vanaf mijn negende mocht ik niet meer naar school omdat ik te ziek zou zijn. Ik kreeg een tijdje les van een schooljuffrouw en daar was mijn moeder bevriend mee. Ik vond het geen aardige juffrouw. Als ik in ziekenhuizen lag, dan kreeg ik daar intern les. Er is nooit iemand van de leerplicht bij ons thuis geweest.

Kinderverpleegkundigen en artsen zagen mij als een 'aansteller'

Ik had het gevoel dat kinderverpleegkundigen en artsen mij als een 'aansteller' zagen, daarom voelde ik mij ook ontzettend eenzaam. Nadat ik veel onderzoeken zoals bloedprikken, ruggenprikken, spieronderzoek had moeten ondergaan werd er géén lichamelijke oorzaak gevonden. De dokters vertelden dat het psychisch zou zijn. Naar de oorzaak werd niet gekeken. Mijn moeder is op zoek gegaan naar een andere dokter. Het mocht niet psychisch zijn, dat was taboe! Urenlang werd ik bedreigd door haar als ik alleen met haar was. Als ik de boel zou bedonderen, dan zou ze me afmaken. Het moest lichamenlijk zijn. Dit 'medisch shoppen' gebeurde elke keer als mijn moeder het gevoel kreeg dat mijn 'ziekte' niet serieus werd genomen. Er was zelfs een conflict met de toenmalige huisarts. Mijn ouders namen een andere huisarts. Zo begon alles weer van voor af aan.

In de tussentijd mocht ik niet meer bewegen van mijn moeder. Zo raakten mijn spieren steeds slapper en kon ik op een gegeven moment helemaal niet meer lopen. Zo kwam ik terecht in een rolstoel. Vanaf mijn negende gaf mijn moeder me geregeld pijnstillers en andere (zware) medicijnen.

'Conversie' was de diagnose

Na een lange periode (ruim één jaar) opgenomen te zijn geweest in een kliniek, kwam ik op een gegeven moment weer thuis te wonen. Ik was bijna twaalf jaar. 'Conversie' was de diagnose. Dit is een psychische aandoening waarbij spanningen onderbewust omgezet worden in lichamelijke problemen. De dokters konden niet zien dat ik gedwongen werd om ziek te zijn. Ik werd weer overgedragen aan mijn moeder. Ik moest naar huis ... Ik werd psychisch en lichamenlijk ernstig mishandeld. Op dit moment leerde ik dokter Vrienten kennen. Dokter Vrienten was erg aardig voor mij. Dat was ik niet gewend, want ik werd vaak gezien als een kind dat zich aanstelde. Deze arts ging mij verder onderzoeken. Er werd een stuk spier en weefsel uit mijn been gehaald.

Fragment uit Nina's boek

Op de operatietafel kreeg ik het benauwd. Ik had de neiging om het uit te schreeuwen. 'Stop alsjeblieft! Mijn moeder wil dat ik ziek ben! Help me en stop met die nare onderzoeken! Ik wil geen mes in mijn lijf!' Er kwam geen woord uit. Het volgende moment mocht ik van de dokter kiezen welk been het zou worden. Alsof ik een tatoeage kreeg en ik me kon verheugen op het resultaat. Tjonge. Zonder na te denken zei ik: 'Links'.

Wat ik toen niet wist is dat kinderarts Vrienten argwaan had vanaf het eerste moment. Hij heeft al mijn gegevens opgevraagd en contact opgenomen met een vertrouwensarts. Daaruit werden zijn vermoedens bevestigd. In de thuissituatie kreeg ik negen soorten medicijnen: totaal eenentwintig pillen per dag. Zeer gevaarlijke medicatie waaronder

Nina (rechts) met haar drie jaar oudere zus, Eva.

14

Luminal en Vesparax. Ik werd al die tijd ziek gemaakt terwijl ik gezond bleek te zijn. Ik had maagbloedingen en doorligplekken.

Uiteindelijk ben ik met spoed (op veertienjarige leeftijd) met een ambulance uit huis geplaatst door politie en kinderbescherming, en heb ik negen maanden in een ziekenhuis gelegen om letterlijk op te knappen van de beschadigingen die veroorzaakt waren door mijn moeder.

Onder toezicht van een camera

Ik kreeg een uur per dag - onder toezicht van een camera - bezoek van mijn ouders. Na een aantal maanden leerde ik weer normaal eten, bewegen en bovenal ik begon langzaam weer te genieten van het leven. Kinderverpleegkundigen waren op dat moment een enorme steun voor mij. Ik werd

behandeld als kind, want ze vroegen van alles aan mij, wat ik wilde drinken, eten, ze lasen boekjes voor, ze lieten me voelen dat ik kind was en dat ik weer meetelde. Het bezoek werd uiteindelijk definitief stopgezet. Het contact met mijn ouders heb ik verbroken. Helaas raakte ik het contact met mijn zus ook kwijt. Vreselijk vond ik dat.

Na ruim negen maanden was ik redelijk hersteld. Ik kwam in een leefgroep terecht. Ik ging naar de middelbare school en na deze opleiding besloot ik te doen wat ik altijd zo gemist heb, en dat was studeren. Ik heb in totaal drie opleidingen met succes afgerond.

Ik kreeg last van PTSS

Pas na mijn studies op zesentwintigjarige leeftijd, kreeg ik last van een PTSS. Ik had

vaak nachtmerries en paniek- en angstaanvallen. Therapie was noodzakelijk om zo aan mijn PTSS te werken. Negen jaar lang heeft het geduurd.

Een jaar na publicatie van mijn boek (december 2012), kreeg ik een nare brief van mijn ouders. Zij hadden mij weten op te sporen. Het was een nare brief vol met beschuldigingen. Deze nare brief werd ook naar mijn zus gestuurd. Eva was al jaren op zoek naar mij. Al die jaren werd er door mijn ouders niet over mij gesproken. Ik bestond niet meer. Foto's waren weggehaald en er werd alleen nog gesproken over 'die andere.' Eva kreeg constant te horen dat zij nog erger was dan die andere, ik dus ...

Nadat ik uit huis werd geplaatst, is mijn zus nog jaren slachtoffer geweest. Toen mijn zus jaren later op zichzelf ging wonen, heeft zij geprobeerd het contact met mijn 'ouders' te verbreken, maar ze bleven haar lastig vallen met bezoeken, telefoontjes en kaarten.

Dankzij deze nare brief vond mijn zus mij terug. Zij kwam erachter dat ik een boek had geschreven en Eva nam contact op met mijn uitgever. Dit was het mooiste cadeau ooit. Wat heb ik mijn zus gemist. Eva heeft ook een stuk geschreven in de 'herziene uitgave met nieuwe feiten'. Ik ben zo trots op Eva.

Een waarschuwing voor de medische wereld

Hoe herken je als hulpverleners deze ernstige vorm van kindermishandeling? Omdat het een verborgen vorm van kindermishandeling is, gebeuren de mishandelingen achter de rug van hulpverleners. Er zijn veel signalen die je kunt herkennen zowel bij de dader als bij het slachtoffer. Voorlichting is belangrijk en daarom is StOMbP in 2009 opgericht. StOMbP staat voor Stichting Overlevers Münchenhausen by Proxy.

Auteur Nina Blom

Voor die ene collega

15

'De klacht' is gericht tegen een verpleegkundige. De klager verwijt de verpleegkundige, kort gezegd, dat zij niet adequaat heeft gereageerd op zijn hevige pijnklachten terwijl hij op de verkoeper verbleef. Het Regionaal Tuchtcollege heeft de klacht afgewezen. Hoger beroep heeft de klager verworpen.'

Dit is een samenvatting van een van de vele tuchtrechtzaken van het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg. Alle ingediende zaken met uitspraken zijn terug te lezen op de website van de overheid. Onder verpleegkundigen heeft 46 procent nog nooit iets gelezen of gehoord over tuchtrechtzaken en beslissingen, blijkt uit onderzoek van het NIVEL. Een schrikbarend hoog aantal. Uiteraard geldt dat niet voor de kinderverpleegkundige. Toch? Mocht er ergens toch een collega kinderverpleegkundige zijn die onder die 46 procent valt: lees verder. En als je bij de overige 54 procent hoort: lees ook verder. Gewoon om de aandacht weer eens te vestigen op het tuchtrecht voor (kinder)verpleegkundigen.

Verpleegkundigen vallen onder het in de wet BIG geregelde tuchtrecht. Doel van het tuchtrecht is om de kwaliteit van de beroepsuitoefening te bewaken en te bevorderen en de patiënt te beschermen tegen onzorgvuldig en ondeskundig handelen. Uitspraken van tuchtcolleges kunnen consequenties hebben voor de verpleegkundige beroepsuitoefening. Daarnaast zijn ze van invloed op de ontwikkeling en aanscherping van verpleegkundige beroepsnormen: de verpleegkundige professionele standaard.

De tuchtrechter toetst het handelen en nalaten van verpleegkundigen aan twee normen:

- handelen (of nalaten) in strijd met de zorg die hij behoort te verlenen aan de patiënt, degene die in nood verkeert, of hun naasten;
- handelen(of nalaten) in strijd met het belang van een goede uitoefening van de individuele gezondheidszorg.

De tuchtrechter moet een antwoord geven op de vraag of de beroepsbeoefenaar binnen de grenzen is gebleven van een redelijk bekwame beroepsuitoefening. Daarbij moet de tuchtrechter rekening houden met de stand van de wetenschap op het moment van handelen en met de op dat moment door de beroepsgroep aanvaarde norm of standaard.

In Nederland bestaan vijf Regionale Tuchtcolleges en één Centraal Tuchtcollege. Een klacht wordt in eerste instantie behandeld voor een Regionaal Tuchtcollege.

In 2014 heeft de tuchtrechter 94 keer uitspraak gedaan. Onderwerpen van een klacht kunnen zijn: niet of te laat komen, onjuiste behandeling, verkeerde diagnose, geen of onvoldoende zorg, onvoldoende informatie, onheuse bejegening, niet of te laat verwijzen, onjuiste verklaring of rapport, onjuiste declaratie, schending beroepsgeheim, grensoverschrijdend gedrag, lichamelijke toestand, geestelijke toestand, alcoholisch misbruik, opiumwetmiddelen misbruik en de categorie overige klachten.

In de uitspraken over grensoverschrijdend gedrag wordt regelmatig gewezen op de overschrijding van de Nationale Beroepscode Verpleegkundigen. Ook de protocollen of richtlijnen van de instelling waar betreffende verpleegkundige werkzaam is worden genoemd. Iedere verpleegkundige wordt geacht de beroepsnormen te kennen, net zoals iedereen geacht wordt de wet te kennen. Dit is ieders eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast is het van belang om kennis te blijven ontwikkelen en zo te blijven voldoen aan de steeds hogere eisen die gesteld worden aan het beroep.

Maar ja, dat is voor de kinderverpleegkundige natuurlijk geen probleem.

En dat wist je ook allang, toch?

Ingrid Vonk • verpleegkundig specialist